

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ШЕПЕТІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ
МЕТОДИЧНОЇ РОЗРОБКИ**

Розглянуто, схвалено та рекомендовано до
використання методичною радою
Протокол № 1 від
«30» *серпня* 20*23* р.
Голова методичної ради,
заступник директора з навчальної роботи
Шепетівського медичного фахового коледжу

_____ А. М. Явнюк

Методична розробка спрямована на професійно-педагогічне вдосконалення викладача. Вона розкриває форми, засоби, методи навчання, елементи сучасних педагогічних технологій або самі технології навчання і виховання стосовно конкретного навчального заняття, теми, розділу, навчального предмета/освітньої компоненти.

Тематику методичної розробки визначає викладач та/або циклова комісія коледжу, виходячи із необхідності максимально повного надання здобувачам освіти всієї інформації та матеріалів для успішного вивчення навчального предмета/освітньої компоненти.

Методична розробка може бути як індивідуальною, так і колективною працею.

Методичною розробкою можуть бути підручники, навчальні посібники, а також авторські роботи, в тому числі електронні, розроблені викладачем з навчального заняття, теми, розділу, навчального предмета/освітньої компоненти.

Вимоги до написання методичної розробки

Перш ніж приступити до написання методичної розробки, необхідно:

- ретельно підійти до вибору теми розробки, яка має бути актуальною;
- визначити мету методичної розробки;
- уважно вивчити літературу, методичні посібники, позитивний досвід з обраної теми;
- скласти план і визначити структуру методичної розробки.

Зміст методичної розробки повинен чітко відповідати темі, її цілям та містити повну інформацію про найбільш раціональну організацію освітнього процесу, ефективні методи і методичні засоби, форми викладення навчального матеріалу, застосування сучасних, інноваційних та інформаційно-комунікаційних засобів навчання.

Мова методичної розробки повинна бути чіткою, лаконічною, переконливою, не мати граматичних помилок.

Методи, методичні засоби, форми та засоби навчання, що пропонуються, повинні спиратися на педагогічний досвід викладача, який підготував методичну розробку.

Методична розробка може містити матеріали, які використовує викладач, а саме: інструкції для проведення лабораторних, практичних робіт; схеми, креслення; тестові завдання, бланки документів, які потрібно заповнювати здобувачам освіти тощо.

При написанні методичної розробки автори повинні керуватися принципами академічної доброчесності.

Структура методичної розробки

1. Титульна сторінка
2. Анотація
3. Рецензія
4. Зміст
5. Вступ

6. Основна частина
7. Висновок
8. Список використаних джерел
9. Додатки (при необхідності)

Титульна сторінка

На титульному аркуші має бути вказано назву закладу освіти, прізвище укладача/укладачів, тему методичної розробки, назву навчального предмета/освітньої компоненти (Додаток А).

На зворотному боці титульного аркуша вказуються відомості про укладача/укладачів, рецензента/рецензентів методичної розробки, протоколи засідань, на яких розглядалася методична розробка, анотація (Додаток Б).

Анотація

Анотація (3-4 речення) – це короткий виклад змісту методичної розробки, який дозволяє зробити висновки про доцільність її докладнішого вивчення, її призначення, цінність, направленість та аудиторію, на яку розрахований викладений у роботі матеріал (Додаток Б).

Рецензія

Рецензія – це фактична оцінка, яка містить короткий аналіз роботи, її глибини, актуальності, повноти розкриття теми, переконливості викладених даних. Рецензія надається незалежним експертом, який здійснює оцінку актуальності, практичного використання роботи, надає методрозробці об'єктивну оцінку. Вона може бути як внутрішньою, так і зовнішньою або мати обидві рецензії (Додаток В).

Зміст

До змісту потрібно включити всі заголовки методичної розробки, які починаються з прописної літери без крапки в кінці. Останнє слово кожного заголовка з'єднується з відповідним номером сторінки у правому стовпчику змісту.

Вступ

У вступі (1-2 сторінки) розкривається актуальність роботи, мета, завдання і очікувані результати від даної розробки.

Основна частина

Основний текст методичної розробки – це дидактично та методично оброблений і систематизований укладачем/укладачами матеріал, викладений в чіткій та логічній послідовності.

Висновок

У висновку (1-2 сторінки) підбиваються підсумки з тих проблемних питань, що ставилися педагогом перед складанням розробки, даються рекомендації щодо практичного її використання.

Список використаних джерел

Розміщують у кінці текстового матеріалу (перед додатками). Він повинен містити перелік джерел, що використані при написання роботи. Написання літератури здійснюється згідно з

ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (Додаток Г).

Додатки

У додатках можуть бути розміщені ілюстрації, креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки тощо. Додатки оформляються як безпосереднє продовження методичної розробки на наступних сторінках. Вони розміщуються в порядку посилань у тексті розробки. Кожен із додатків має розміщуватись на окремій сторінці. Додаток має мати заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами і позначаються словом Додаток, наприклад: Додаток Б.

Вимоги до оформлення методичної розробки

Загальний обсяг методичної розробки повинен становити не менше 24 аркушів комп'ютерного тексту. Вимоги до комп'ютерного набору: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Текст друкується на папері формату А 4. Поля: ліве – 3 см, праве – 1 см, верхнє – 2 см, нижнє – 2 см.

Заголовки

Кожна структурна частина методичної розробки починається з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору і вирівнюються по центру сторінки: ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ.

Заголовки підрозділів друкуються малими прописними літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Нумерація сторінок

Нумерація сторінок має бути наскрізною, починаючи з титульної сторінки, на якій номер не ставиться. Номер сторінки проставляється по центру, внизу сторінки без крапки в кінці.

Рисунки

Усі графічні матеріали (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки, кресленики тощо) повинні мати однаковий підпис «Рисунок». Рисунок подають одразу після тексту, де вперше посилаються на нього, або якнайближче до нього на наступній сторінці, а за потреби – в додатках. Нумерація наскрізна арабськими цифрами, наприклад: «Рисунок 3». Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка, наприклад: «Рисунок 3.1 – Схема надання допомоги».

Таблиці

Таблиця розміщується (після першого згадування про неї) у тексті так, щоб її можна було читати без обертання (книжна орієнтація) або з обертанням за стрілкою годинника (альбомна орієнтація). Таблиці нумеруються наскрізно, арабськими цифрами. Слово *Таблиця* починається з

великої літери, прописується курсивом і розміщується у верхньому правому куті сторінки, а назва таблиці – по центру, симетрично до тексту і наводиться жирним шрифтом.

Формули та рівняння

Формули та рівняння подаються посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано. Нумеруються лише ті формули та рівняння, на які є посилання в тексті чи додатку. Нумерація здійснюється наскрізно арабськими цифрами в круглих дужках, наприклад: (3). **Посилання**

У тексті повинні бути посилання на всі джерела, що були використані. Посилання на джерело наводиться у вигляді його порядкового номеру в переліку посилань, узятого в квадратні дужки, наприклад [4, с.18]. Перелік посилань у вигляді бібліографічного опису джерел, що були використані, розміщують перед додатками, починаючи з нової сторінки.

Титульна сторінка

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ШЕПЕТІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

Ім'я ПРІЗВИЩЕ укладача/укладачів

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

Тема методичної розробки, назва навчального предмета/освітньої компоненти для здобувачів
освіти
спеціальності та освітньо-професійної програми

ШЕПЕТІВКА

Зворотна сторінка титульної сторінки

Укладач/укладачі: прізвище та ініціали викладача, науковий ступінь, вчене звання (за наявності), категорія, педагогічне звання, посада

Рецензент/рецензенти:

Розглянуто і схвалено цикловою комісією Назва

Протокол № _ від _____ 20 ____

Розглянуто, схвалено і рекомендовано методичною радою Шепетівського медичного фахового коледжу

Протокол № _____ від _____ 20 ____

Анотація: вказати, якій проблемі присвячена методична розробка, які питання розкриті, на яку аудиторію розрахована, де може бути використана.

Зміст рецензії

Рецензія повинна містити такі відомості:

- тема рецензованої роботи;
- укладач/укладачі;
- актуальність обраної теми;
- ілюстрованість роботи (наявність розрахунків, таблиць, схем, діаграм тощо);
- повнота розкриття теми (проблеми);
- наявність чітких висновків;
- якість оформлення роботи;
- недоліки, що є в роботі;
- висновок про можливість використання методичної розробки.

**ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Один автор	1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с.
Два автори	1. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с. 2. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практич. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.
Три автори	1. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 2. Яковчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 2. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с.
Книги	1. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 2. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	1. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених : тези доп. всеукр. наук.-практич. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 2. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практич. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108.

Статті із продовжуваних та періодичних видань	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. Вища школа. 2017. № 5–6. С. 48–55. 2. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. Політичний менеджмент. 2006. № 5. С. 3–17. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. Урядовий кур'єр. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.- довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі Бібліотечний вісник. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017). 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.